

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle,
Ohradní 55

Strategie prevence školní neúspěšnosti žáků

V Praze 1. 9. 2025

Martin Švejnoha
ředitel školy

Tento dokument je součástí Preventivního programu školy spolu se Strategií při řešení šikany. Strategie prevence školní neúspěšnosti vychází z § 7 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (Vyhláška č. 27/2016 Sb.). Jelikož nese známky dlouhodobého záměru, je zpracována a vyplývá z koncepce rozvoje školy. Koresponduje také s dlouhodobými cíli školy. Vypracovávání Strategie prevence školní neúspěšnosti je kontinuální proces.

Obsahem Strategie prevence školní neúspěšnosti studentů (dále jen „Strategie“) jsou dva na sebe navazující dokumenty:

- I. Základní východiska „Strategie“ – legislativní rámec, definice pojmů (školní neúspěch, kdo je jím ohrožen, jak se projevuje)
- II. Postupy při řešení školní neúspěšnosti studentů – vymezení cílů a prostředků k jejich dosažení, konkrétní kroky při selhání předchozích opatření

Obsah

I. Základní východiska „Strategie“	2
A. Legislativní rámec.....	2
B. Kdo může být ohrožen školním neúspěchem:	2
C. Jak se projevuje školní neúspěšnost	2
II. Postupy při řešení školní neúspěšnosti studentů	3
A. Formy práce pedagogů s neúspěšnými žáky	3
B. Nástroje na koordinaci péče o studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.....	3
C. Oblasti intervence podle jednotlivých rizikových faktorů	4
D. Řešení školní neúspěšnosti studentů podle jednotlivých rizikových faktorů a pomocí plánu pedagogické podpory	4

I. ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA „STRATEGIE“

A. Legislativní rámec

Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťují studentům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé a pedagogové všech předmětů vyhodnocují prospěch studentů v ročníku, u neprospívajících 1 zjišťují příčinu neúspěchu. V případě potřeby je pro tyto studenty vypracován plán pedagogické podpory.

B. Kdo může být ohrožen školním neúspěchem:

- 1) studenti se speciálně vzdělávacími potřebami,
- 2) studenti, kteří přestoupili z jiné školy, nebo právě nastoupili do prvních ročníků, nebo ti, kteří nastupují do vyššího stupně gymnázia,
- 3) studenti, kteří mají dlouhodobou absenci (z důvodu nemoci),
- 4) studenti, u kterých nastala změna rodinné situace,
- 5) studenti - cizinci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky
- 6) ti, kteří mají stres z neprospěchu,
- 7) studenti s problémy v sociálním prostředí vrstevníků.

C. Jak se projevuje školní neúspěšnost

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, nevhodným chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu. Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni. V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídního učitele. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka, jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP.

II. POSTUPY PŘI ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI STUDENTŮ

K dlouhodobým cílům školy patří vytváření příznivého klima školy a jednotlivých tříd. Pro práci s třídními kolektivy mohou třídní kantoři a pracovníci školního poradenského pracoviště využívat třídnických hodin. Třídnické hodiny jsou zařazeny v rozvrhu hodin studentů. Ke klimatu školy patří naplňování školního vzdělávacího programu. Pro hodnocení klima školy je pravidelně používán systém evaluace „testování třídního klimatu“.

A. Formy práce pedagogů s neúspěšnými žáky

Pro práci se studenty jsou podstatné především formy a metody práce využívané jednotlivými vyučujícími:

- 1) uplatňování individuálního přístupu ke studentům, kdy respektujeme individuální tempo a posilujeme motivaci k učení a školní práci,
- 2) snaha se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti,
- 3) pomoc rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření,
- 4) spolupráce s PPP, SPC a rodiči,
- 5) nabídka individuálních konzultací po vyučování nebo před vyučováním, individuální doučování pokud nedochází ke zlepšení situace,
- 6) hodnocení je zaměřeno na pozitivní výkony studenta, a tím podporu jeho pozitivní motivace k učení,
- 7) zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva,
- 8) užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu.

B. Nástroje na koordinaci péče o studenty se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) Vzniká z iniciativy vyučujícího jednotlivých předmětů, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil. Může se jednat o podpůrné opatření v rámci 1. stupně, tvoříme ho na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem následuje pedagogická intervence, student je zařazen do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení. Vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka.

Individuální vzdělávací plán Je schvalován ředitelem školy na základě doporučení PPP pro Prahu 1,2 a 4, popř. ze zdravotních a jiných důvodů.

C. Oblasti intervence podle jednotlivých rizikových faktorů

Nástup žáka do školy:

- 1) co nejdelší dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu,
- 2) hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu jinak připraveno,
- 3) pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho,
- 4) v prvních ročnících probíhají po adaptačním kurzu také třídnické hodiny zaměřené na informace o učení se (jednotlivých stylech učení, efektivním učení, využití poznání, jaký je můj vlastní učební styl) adaptační kurz – probíhá vždy na začátku září, pedagog své žáky lépe pozná, dochází k začátku budování důvěry mezi studenty a pedagogy a studenty navzájem.
- 5) pokud student začne selhávat, je nutné začít s postupnými intervencemi – od nastavení např. jiných metod hodnocení, dopřání času na adaptaci, častější komunikaci mezi pedagogem a rodičem, přes plán pedagogické podpory, až k individuálnímu vzdělávacímu plánu. Všechna tato opatření mají svůj postup, především jsou stanoveny cíle těchto opatření, dochází k jejich pravidelné kontrole, k monitorování naplňování cílů.

D. Řešení školní neúspěšnosti studentů podle jednotlivých rizikových faktorů a pomocí plánu pedagogické podpory

- 1) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
 - a. nastavení podpůrných opatření 1. – 5. stupně
 - b. vytvoření plánu pedagogické podpory nebo IVP dle doporučení školského poradenského zařízení (PPP).
 - c. podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ mohou být poskytnuty i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání (žák s PUP k MZ)
- 2) Žáci se SPU (dysgrafie, dysortografie, dyslexie aj.)
nastavení podpůrných opatření 1. – 5. stupně za účelem kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě diagnostiky a doporučení ŠPZ (PPP nebo SPC), integrace žáka a vytvoření PLPP nebo IVP
- 3) Žáci zdravotně znevýhodnění
nastavení podpůrných opatření 1. stupně – 1. fáze: přímá pedagogická intervence, zohlednění absence související se zdravotními komplikacemi a omezeními, příp. zpracování PLPP/IVP (ze zdravotních důvodů)
- 4) Žáci sociálně znevýhodnění
motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy a začleňování těchto žáků do majoritního kolektivu

- 5) Žáci s vysokou absencí
 - a. jsou velmi často ohroženi školní neúspěšností
 - b. včas těmto žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky – plán dostudování učiva a stanovení termínů dozkoušení a následné klasifikace, konzultace s žákem a rodiči/ZZ, harmonogram a různé způsoby podpory žáka

Konkrétní opatření při řešení školní neúspěšnosti

hodnocení nedostatečně z jednoho nebo více předmětů nebo žáci neklasifikovaní

Postup při řešení školní neúspěšnosti

- 1) Jedním z hlavních opatření je spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci (ZZ) studenta.
- 2) Důležité je včasné a bezodkladné nastavení podpůrných opatření (PO). V praxi to znamená nečekat na klasifikační porady, ale komunikovat o specifických vzdělávaných studentů a o jejich projevech, jakmile jsou zřejmé.
- 3) Nejpozději však na konci každého čtvrtletí třídní učitelé (TU) prokazatelně informují rodiče/ZZ o (ne)prospěchu a chování studenta ve škole.
- 4) TU domluví jednání s rodiči a studenty, kteří v daném čtvrtletí neprospívají (hodnocení nedostatečně nebo dostatečně, a k tomu vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový) nebo jsou neklasifikovaní, a to za přítomnosti TU, rodič/ZZ, student, učitelé dotčených předmětů, ve kterých student neprospívá nebo je neklasifikován, případně kariérový poradce. Z tohoto jednání bude pořízen stručný zápis, který podepisují všechny zúčastněné strany (škola, rodič/ZZ, student). Stanoví se termín další schůzky, na které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu. Za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá TU.
- 5) Zvolí se vhodné postupy a opatření vedoucí k nápravě.
- 6) Nastaví se podpůrná opatření 1. stupně, která slouží ke kompenzaci mírných potíží ve vzdělávání žáka formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Podpůrná opatření 1. st. jsou v plně kompetenci školy. Učitel je realizuje bezodkladně.

Vyhodnocení nastavených podpůrných opatření se realizuje 1x za čtvrtletí.

Postup při řešení školní neúspěšnosti pomocí plánu pedagogické podpory:

- 1) Pokud selže individualizovaná podpora studentovi a ten je v prvním pololetí neklasifikován nebo hodnocen nedostatečně a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se studentovi a jeho 7 zákonným zástupcům další vhodná opatření (např. doučování jiným vyučujícím apod.). Student, učitelé a rodiče/ZZ se dohodnou na společné podpoře žáka a svých povinnostech, které z toho pro ně vyplývají. Vyhodnocení nejpozději do 3 měsíců/1x za čtvrtletí (realizuje se také pravidelně na každé pedagogické radě – čtvrtletní, pololetní).
- 2) Po uzavření čtvrtletní/pololetní klasifikace navrhnou třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů a členy Školního poradenského pracoviště (ŠPP) studenty ohrožené školním neúspěchem a stanoví systém podpory pro další období.
- 3) Pokud zvolené strategie nepovedou k pozitivním změnám v práci se studentem, je vhodné doporučit rodičům nebo zákonným zástupcům studenta, aby požádali o vyšetření žáka

školským poradenským zařízením. Škola by měla v součinnosti se studentem a jeho ZZ zajistit předání informací a podkladů o konkrétních krocích, které byly vedeny, např. o poskytnutých podpůrných opatřeních, školskému poradenskému zařízení. Výchovná poradkyně nebo metodička prevence vyplní studentovi Dotazník pro SŠ a odešle do školského poradenského zařízení – PPP pro Prahu 1, 2 a 4.